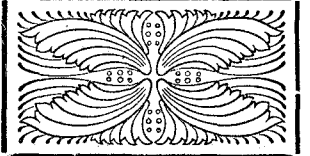

REVISTA

Curiositats granollerines

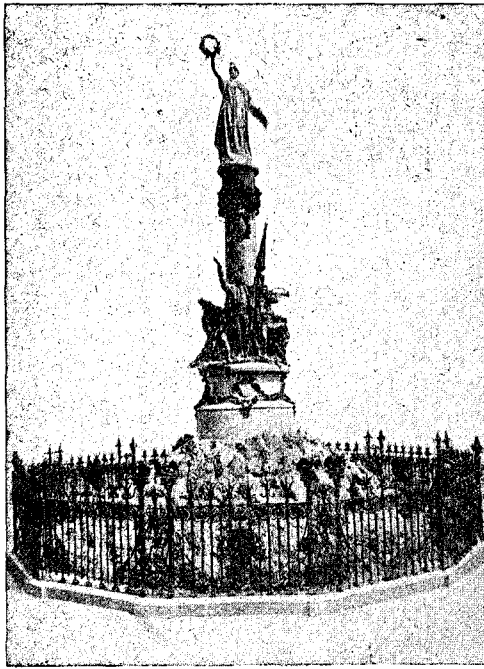
XIV

Els privilegis del rei Alfons IV, en 1418

Comença el document de referència amb una exposició del motiu de la demanda, que no és altra que l'haver sostingut llargs plets contra En Martí Benet de Torrelles, donzell, fill de Mossèn Ramón Torrelles i de la seva muller la noble dama Leonor, tutora del dit donzell, Senyor de la vila; per xò, després de haver costat a la vila de Granollers grans despeses el sosteniment d'aita's plets, la Universitat ha convingut i acordat recaptar la quantitat de *dèu mil florins*, a canvi de totes aquelles llibertats i privilegis que el rei es servessa atorgar, d'acord amb les següents peticions, que en nom dels jurats i prohoms de Granollers formula el Síndic i procurador general, En Francisco Bruguera:

Primera: Un cop rebuts els *dèu mil florins*, lliurarà, deduirà i retornarà plenament i íntegra la Vila, amb tot son territori, terme, jurisdicció, emoluments, drets i pertinències, a la Reial Corona d'Aragó, lliurant-la, per tant, de tot poder i mà del dit Martí Benet i tutora

Segona: Una vegada feta aital lluhició, deducció i retorn, el Rei es compromet a no vendre, donar, permutar, empenyorar, separar, dividir, alienar, transportar, enfeudar, posar en virtut en tot o en part, en qualsevol cas, fins i tot d'extrema necessitat, al fi de que la vida sigui íntegrament traspasada al llegítim successor en la Corona Reial d'Aragó. Aquest compromís preveu el cas d'incompliment per part del Rei i es fa constar a continuació que si fós feta alguna alienació en tot o en part, dita operació sia nul·la (*irrita causæ*) no venint obligats, els de Granollers, a complir-la; també s'hi consigna que, en el cas que es fessen contractes i lletres reials o provisions que es desprenguin d'aitals contractes, siguin també nul·les; i, per fi, que si qualsevolga pretengués deixar

Monument als Hèrois del Bruch, a Montserrat, qual fanca, obra admirable de ferro forjat, evoca el nom de dos granollerins: d'En Joan Bellavista (Guidons), qui la va construir, i d'En Antoni d'Argila (Vilaró), que la va pagar

o deixés quiscuna quantitat de moneda sobre la dita Universitat i Rendes i Emoluments de la mateixa, o s'intentés comprar la Vila, perdin *ipso facto* la quantitat i siguin tinguts per *baras i traïdors* i s'els condemni per tal *baria i traïció*, sense que puguin defensar-se i puguin assolir la gràcia o remissió, tenint el dret, la Universitat de Granollers i sos Singulars, de defensar-se amb armes; si per motiu d'aital defensa ocorreguessin fets que en resultessin ferits o morts, fossin aitals fets considerats en justa causa de ses persones i bens o de defensa de la persona del Senyor Rei, havent de considerar-se per persones perdonades, com per *tothom* haurà de constituir atemptat, la violació de la Vila, terme, jurisdicció i demés consignat.

Tercera: Amb tota integritat i plenament es fa la vila de Granollers «Carrer de la ciutat de Barcelona i uneix i confegeix i afegeix la dita Vila i terme inseparablement i immediata a la dita Ciutat», atorgant-li tots els privilegis, lli-

bertats, immunitats, franquitats, costums i usos *impetrats i impetrades, impetradors i impetradores, atorgats i atorgades* a la dita ciutat i habitants d'aquella, així com l'usdefruit de tots els beneficis que tingui i en l'esdevenidor puga tenir l'expressada Ciutat. Aquest article és íntegrament aprovat pel Rei; però es reserva tots els drets i regalies que sos predecessors havien i cullien de Granollers, abans de la dita Alienació. Salms i Meses

Quart: S'hi consignen tots e *sengles* privilegis, franqueses, llibertats; immunitats, gràcies i bons usos fins al dia de avui, pels predecessors del Rei, observats en la vila de Granollers.

C.

(Es continuarà)

DE COL-LABORACIÓ

Analfabetisme

Analfabet, paraula derivada del grec, i composta d'*an* (privació) i *alpha* i *beta* que són les dues primeres lletres de l'al·fabet grec, té —segons els diccionaris— la acepció de *persona que no sap llegir ni escriure*. Aquest mateix sentit dona la opinió pública a la paraula que ens ocupa. Més, del mateix modo que unànimement es defineix l'analfabet com la persona que no sap escriure ni llegir, unànimement també es creu que la grandesa dels pobles i el progrés dels mateixos, es troben en raó inversa del nombre de persones que saben fer una carta i llegir un periòdic

No compartim aquesta opinió d'una manera absoluta.

La persecució de la ignorància, la guerra a l'analfabetisme, és el principi de la redempció de tots els pobles; però el principi, no és el tot

L'ésser que vulgarment denominem analfabet, pot ésser —i en moltes ocasions és— persona de sentiments nobles i d'intel·ligència clara, capàs d'entrar en raó i de comprendre els problemes més intrincats, sempre que se li exposin amb aquella braó justa i ferma de tot el

F. Montañà i Guasch

Metge cirurgià

Especialista en Enfermetats de la Pell i Veneri

GRANOLLERS: Carrer Barcelona, 1, 2.^{on}

Dijous i diumenges, de 9 a 12

BARCELONA: Carrer Sant Pau, 28, pral.

Tarda, de les 3 a les 5